

EDINOST

„EDINOST“
izhaja po trikrat na teden v šestih iz-
dankah ob četrtek, petek, sobota in
nedelja. Zjutraj izdaje ob 6. uri
zjutraj, večer pa ob 7. uri.
Običajno izdaje stane:
za eno mesec . . . 30, izven Avstrije 1.40
za tri mesece . . . 80, „
za pol leta . . . 1.50, „
za leto . . . 3.00, „
za dva leta . . . 5.50, „
za tri leta . . . 8.00, „
Na naročbo brez priloge naročnine se
ne jemlje ozir.
Posamične številke se dobivajo v pro-
dajalnicah tobaka v Trstu po 2 avt.,
izven Trsta po 3 avt. Sobotno večerjo
izdaje v Trstu 4 avt., izven Trsta 5 avt.

Oglaš se računa po tarifu v petiti; za
naslove z debelimi črkami se plačuje
prostor, kolikor obsega navadnih vrstic.
Poslana, osmrtnice in javnoznanja, do-
mači oglasi itd. se računajo po pogodbi.
Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu:
ulica Caserma št. 13. Vse pismo mora
biti frankovano, ker nefrankovana se ne
sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase spre-
jema upraviteljski urad Melius pic-
colo št. 3, II. nadst. Odpri reklamacije
so prosto poštne.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„Edinost je naš.“

„Schulverein“ je politično društvo!

Nedavno je imel nemški „Schulverein“ svoj občni zbor na Dunaju. Tudi na tem občnem zboru se je vršilo vse po stari navadi, kakor se je vršilo popred od leta do leta: došli so zastopniki mnogobrojnih podružnic tega društva, došlo je dokaj poslanecov nemško-liberalne barve in došel je tudi — c. kr. namestnik za Dolenje Avstrijsko, grof Kielmansegg. Ta visoki gospod prihaja menda na zborovanja nemškega „Schulvereina“ kot klasična priča, da to društvo nima vzroka pritoževati se radi nenaklonjenosti vlade.

A jednega vendar ni bilo — zastopnika mesta Dunajskega. V tem dejstvu je izražen velikanski preobrat, ki se je zvršil v misljenju prebivalstva mesta dunajskega. Ako pomislimo, da je v prejšnjih letih mesto dunajsko na demonstrativen način igralo ulogo prvega in vrhnega zaščitnika imenovanemu nemškemu „šolskemu“ društvu, potem moramo že misliti, da se je močno močno premenila sodba o „Schulvereinu“, o njega bitstvu in o njega namenih — in sicer v negodnem smislu. Ali: ako moramo smatrati značilno za okolnost samo na sebi, da mesto dunajsko ni bilo letos oficijelno zastopano na občnem zboru nemškega „Schulvereina“, je pa veliko bolj značilen način, kakor je takratni načelnik naše prestolnice opravičil svojo nenavzočnost.

Zares hvaležni moramo biti onemu občinškemu svetniku, ki je v svoji nemško-liberalni oglejivosti v javni seji interpeliral o tem g. prvega podžupana in v istem hipu resničnega voditelja občine, dra. Luegerja, kajti izzval je s tem tega poslednjega, da je ne le opravičil svojo nenavzočnost, ampak da je tudi povedal resnico o bitstvu in o namenih tega društva. Gosp. podžupan dr. Lueger je odgovoril, da ni došel na zborovanje „Schulvereina“ prvič zato, ker ni bil pristojno povabljen, v drugo pa tudi zato, ker to društvo je le po svojem imenu „šolsko“, v resnici pa je politično. Čuli smo torej resnico o tem društvu iz — nemških ust.

Dá: tako je! Nemški „Schulverein“ je v resnici društvo s političnimi nameni, ker kot zgolj šolsko društvo nima nikakega pomena. Nemci ne trebajo takega društva v varstvo svoje mladine, kakor trebamo n. pr. mi Slovenci svoje družbe sv. Cirila in Metoda v varstvo slovenske mladine po obmejnih pokrajinah, kjer živi slovenski življenj v dotiki s drugorodnim življenjem Nemci ne trebajo takega društva že iz tega jednostavnega vzroka, ker že država sama, odnosno vsako-

dobna vlada avstrijska skoro da preskrbno vrši svojo nalogo kot varuhinja nemštva po vseh krajih z mešanim prebivalstvom. Nemci ne trebajo takega društva, ker je za njih narodno šolstvo več kot zadostno preskrbljeno na vseh straneh. Nemška narodnost ni bila nikdar v nevarnosti, kakor tudi v bodočnosti ne more priti v nevarnost; to pa že zato ne, ker imajo Nemci v tostranski polovici države posla se sosedni-poštenjaki, ki niso nikdar in ne bodo nikdar segali po tuji lasti, ker imajo posla se Slovani, zahtevajočimi le svoje in vestno spoštujočimi — ptuje! Potrebe za ustanovitve „Schulvereina“ torej ni bilo, kjer pa ni resnične potrebe, tam so morali biti odločilni drugi postranski, zavrtni in po takem — krivični nameni.

Dá, dá: postranski in zavrtni nameni so naveli nemške prvake do osnutja večkrat imenovane „šolske“ družbe. Šolstvo je bila krinka, pod katero so poskrili svoje političke namene. O šolstvu so govorili, na ponemčevanje Slovanov so mislili. Iz vsega delovanja tega društva nam štrli nasproti rožiček ponemčevalne politike. Kjer koli je to društvo po mešanih krajih zasnovalo svoje šole, povsodi vidimo, da sti najmanjše dve tretjini te šole obiskujočih otrok — Slovani! Svojo mladino hočejo obraniti raznarodnja — tako pravijo —, v resnici pa vabijo v svoje šole slovensko deco, z očitnim namenom, da bi isto raznarodili in jo primerno pripravili za objem po veliki materi Germaniji. To so poštenjaki: zgražajo se že na misli sami, da bi njih lastni deci kedaj mogla pretiti nevarnost raznarodnja, na drugi strani pa to društvo z vsemi sredstvi drzne prevare grabi deco iz naročja slovenske matere! Kolika zvijača, koliko hinavstvo!

Nemški narodnosti — smo rekli — je osiguran obstanek. Nemška narodnost kot taka nima nikjer sovražnikov, ker se nikdo noče dotekniti nje lasti. Na to stran je torej nemški „Schulverein“ pravi nebodigatreba. Ali v nevarnost utegne priti nekaj drugega „nemškega“ in v svesti si te nevarnosti zasnovali so nemški kolovodje svoj „Schulverein“. V nevarnost utegne priti sedanja politika ponemčevanja Slovanov — politično nadvladje Nemcev se utegne in se mora porušiti, kakor hitro se Slovani odtegnejo strupenemu uplivu političke in narodne korupcije. V tem grmu tiči zajec: strah pred nevarnostjo porušanja nemškega nadvladja je gonilna moč pri nemškem „Schulvereinu“! Ni res torej, da je to društvo obrambeno društvo za nemško deco, ampak društvo boja je proti Slovanom, velika mreža je, v katero love slovensko deco. Temu društvu je torej izključljivi namen: ponemčiti

lažit kurjo družino. Matej se je pa umaknil materi iz vida, zakaj nikakor ne bi imel rad po tako lepem pomenku prepira, vsaj takoj bi ga ne maral, da-si mora priznati, če prav nerad, da je doma njegova mati s sivešanjem Pakičeve hčere in s prepovedovanjem v sosedovo hišo, ugledila pot Tončki v njegovo srce. Ali more on kaj zato?

Sedaj je vse resnica, materina sumničenja so se obistinila; ali bo mogel še vse tako tajiti kot prej?

V neprestanem nemiru in prepiru je minilo Mateju tisto poletje. Če bi živel tudi sto let, ne zabi ga nikdar. Seveda, če se človek naveliča dobrote, da mu začne biti dosadno, koliko hitreje se nasiti slabote. Mateju in Tončki je bilo poslednje že več kot preveč. Bil je skrajni čas, da se stvar kam prevrže. In lahko bi se bilo prevrglo — za oba.

Jesen so prišli k Pakiču snuboki iz sosednje vasi, resni močje v dolgih haljah ter oboroženi z dolgimi smodkami, kakoršne gore samo o največjih praznikih pod nosom. Pri-

slovensko deco, začlo v njega zanke, ako le mogoče; in če že to ni mogoče, pa vsaj zastrupiti srca te dece strupom narodnega izdajstva in nebrčnosti do svojega lastnega rodu. Gospoda računajo povsem dobro, da mogoče, vzrasli iz take dece, zgube slednjo sled zavesti o svoji lastni ceni ter da postanejo povsem nesposobni za kakršensibodi odpor proti politiki ponemčevanja, oziroma proti nemškemu nadvladju v tej državi.

Nameni nemškemu „Schulvereinu“ so toraj strogo in zgolj politični, po takem je tudi društvo samo le politično. Mar ni imel prav dr. Lueger?! Sicer pa nočemo reči, da je dru. Luegerju narekovala le pravičnost do Slovanov označeno sodbo o „Schulvereinu“. Ne, dr. Lueger je imel pred očmi še drugo dejstvo: dejstvo namreč, da to „šolsko“ društvo ni politično samo v svojem nasprotstvu do Slovanov, ampak kaže izključno politično strankarski značaj tudi glede na odnose med Nemci samimi. Nemški „Schulverein“ je specifično židovsko-liberalna ustanova, orodje je v rokah nemško-liberalne stranke. Njega nameni so torej pogubni na dve strani: ponemčevalni so in poleg tega tudi židovsko-kapitalistiški. Njih ost je torej v drugi vrsti obrnena proti vsem onim Nemcem, ki nočejo ukloniti svojega tilnika v jarm mednarodnega kapitalizma.

Nemški „Schulverein“ se torej po svojem smotru identifikuje z nemško-liberalno stranko. Ali ravno to mu bode v pogubo. Ljudstvo je spoznalo te židovsko-političke namene in jelo je mrziti društvo v oni meri, kakor je jelo sovražiti stranko, kateri izključljivo služi to društvo.

Sedaj razumemo tožbe, ki jih je bilo letos čuti na občnem zboru tega društva o propadanju zanimanja za isto in o rapidnem padanju dohodkov. Ako pade vojvoda, mora pasti tudi plašč, ako propada stranka, mora se porušiti tudi nje orodje. Stranka nemško-liberalna je že pridrla kraj propada in gotovo potegne seboj v pogubo tudi svojo „šolsko“ ustanovo. S političko usodo židovskih liberalcev je spojena tudi usoda „Schulvereina“; prav je imel torej dr. Lueger: „Schulverein“ je politično društvo!!!

Politiške vesti.

Državni zbor. (Poslanska zbornica). Včeraj se je nadaljevala razprava o preosnovi davkov in so bili vsprejeti §§. 239—244. — Posl. Herold je predlagal, da je pozvati vlado, naj takoj pred zbornico označi svoje stališče glede na načrt za volilno preosnovo,

šli so in snubili bogatega, mladega, pridnega in poštenega ženina, pa prišli in snubili so zaman. Rekla ni sicer, da se ne mara mo-
žiti ali da se ne bode, Tončka je stvar svojeglavno zasukala tako, da se omoži, ko pride „pravi“ po njo.

Svoje srčne tajnosti ni izdala še nikomur.

Nikomur se ni ta poraz pri sosedu zdel boljše kot materi Pokački. Čakaj, mislila si je, sedaj pa jaz poskusim oženiti Mateja. Videli bomo, če pojde. Nekeč je spomnila sina Pakičevo nezgodo ter ga nagovarjala, da bi kje potkal. Saj ne bo zastoj, Pokač ni zadnji v vasi; Matej je bil pa tako zvest sin in toliko odkritosrčen otrok, da matere ni hotel in ni mogel dalje slepiti s praznimi izgovori. Povedal je naravnost, da ne vzame in ne mara druge kot sosedovo Tončko.

Tedaj je bil ogenj v strehi.

Matej je stal kakor okamenel in čakal, da ga sedaj pa sedaj pograbi vso nečisti duhovi in slednjič priskočijo na pomoč še vsa ona grozna bitja, o katerih trde spiri-

kakor ga je izdelal pododsek. Dotlej pa naj se pretržejo posvetovanja zbornice. Ta predlog je bil odklonjen. Minister za notranje stvari je odgovoril na interpelacijo poslanca Russa o dogodkih povodom volitve župana na Dunaju. Rekel je, da je ukrenil vse potrebno, da se v bodoče ne bodo dogajale take stvari. Finančni minister dr. Plener je predložil finančni načrt za časno oproščanje davkov in pristojbin onim industrijalnim podjetjem, ki se imajo zasnovati v obsežju Trsta in katastralne občine Miljske.

Cesar v Gradcu. Včeraj popoldne bila je v Gradcu slovesna otvoritev deželnega muzeja v prisotnosti cesarjevi. Deželni glavar štajerski, grof Attems, je v svojem nagovoru spominjal ustanovitelja tega zavoda, pok. nadvojvode Ivana ter se zahvalil Nj. Vel. cesarju, da je blagovolil svoječasno položiti temeljni kamen novemu muzeju. Cesar je v svojem odgovoru naglasil, kako more novi zavod širiti med širšimi slojevi ljudstva zmisel za lepoto, kako more muzej dobrodejno uplivati na povzdigo domače umetnosti in obrti ter povzdigniti vrednost izdelkov obrti. Zajedno je cesar izjavil deželnemu zastopstvu svoje priznanje, se zahvalil na izjavah udanosti ter proglasil muzej otvorjenim. Nj. Vel. z drugo gospodo vred si je potem ogledal muzej, potem je obiskal vzgojišče „Borromäum“, sodišče, evangeliško sirotišče in novo sinagogo. Le-tam je pričakoval cesarja rabinec, pozdravivši ga s patrijotiskim nagovorom. Konečno si je cesar ogledal permanentno razstavo učil za ljudske šole. Ob 6. uri bil je dvorni obed, zatem se je Nj. Vel. vozil po krasno razsvetljenem mestu. Ob 9. uri zvečer odpeljal se je cesar med burnim klicanjem množice na Dunaj.

Volilna preosnova. Včeraj je razpravljala odsek za volilno preosnovo o načrtu pododseka. Ministerski predsednik je najtopleje priporočal ta načrt, izjavivši, da se bode vlada potegovala za istega, kakor da je nje lastna predloga. Nič pa ne bi imela proti temu, da se število delavskih mandatov pomnoži za kaj malega. Posl. Brzorač je rekel, da ta načrt znači bilancijo onega, ki ne more več zadoščati svojim obvezam. Ta bilancija torej ne spada pred odsek za volilno preosnovo, ampak pred kazensko sodišče ljudstva. Predlaga, da se preko teh predlogov preide na dnevni red.

Tudi Rumunec Lupul ni bil zadovoljen z razdeljenjem novih skupin na dvoje. — Minister Bacquechem je zagovarjal to razdelitev, naglasivši, da predloga odgovarja sedanjemu volilnemu redu tako gledé na sku-

tisti, da imajo veliko moč, pa bivajo med nebom in zemljo, — a naposled se mu vender ni zgodilo ničesar. Vsi oni zlobni duhovi in one zračne pošasti, ki so bile že tako blizu, zginile so kot pena in Matej je videl samo Tončko, lepo svojo Tončko in njeno zvestobo.

Zima je legla v deželo.

Pokačeva mati je sušila nekega dne perilo na hodniku in na dvorišču, na vrtu in po vseh ograjah, koder je bilo kaj prostora. Uporabila je namreč zadnje lepe dneve v to, da je osušila postelje in hišno opravo, česar v najhujšem zimskega časa ne bo mogoče. Rjuhe, otirače, pogrinjala in pregrinjala, prti in prtici, vse, kar je premogla Pokačeva hiša, sušilo se je v slavo gospodinj in Pokačevi imenitosti na javnih prostorih. Pokačka je izpraznila celo plevnico, kakoršne so imeli pri hiši namesto žimnice, ter je oprala. Več tacega „cviliha“ se je sušilo na hodniku. Vse je slastno požiralo in povzivalo nekega popoldne v adventu blagodejno, dasi neznančno solnčno toploto. (Dálje prih.)

PODLISTEK.

„Plevna pala! . . .“

Spisal Dobravec.
(Dálje.)

Značaji v našem podnebnju so mirnejši in treznejši kot v solnčni Italiji. Navzlic temu pa vendar ne moremo trditi, da bi Matej in Tončka ne bila ukrenila še kaj nujnejšega, ko bi ne bilo nekaj zasumelo na Pokačevem dvorišču, od koder je prav razločen pogled na vrt, kjer sta imela nežne pomenke naša znanca.

Posebna nesreča se ni zgodila. Le Pokačka je podila z dvorišča Pakičeve kokoši, ki so imele premalo zmisla za preporni z'd in njeno sovraštvo do soseda. O pojmi, kaj je moje in tvoje, vemo, da je v kurjih možganjih malo sledu. Zato je pa nesrečna perotnina toliko huje čutila sosedino jeko. Grahaista jarčica, prav osebnost last Pakičeve Tončke, se je tako zblala sosede, da je sfrfotala celo na streho.

Zato je Tončka takoj hitela domov to-

pine interesov kolikor tudi z ozirom na volilce iz inteligencije. — Poslanec Prade je rekel, da ta načrt ne zadovolji nikogar: ni delavcev, ni malih davko plačevalcev izpod 5 gold., ni petakarjev. Zato bode glasoval za prehod na dnevni red. Malorus Romančuk je zahteval pojasnila, kako so se vršile razprave v polodseku, na kar je odgovoril poročevalec Rutkovski, da ne more dati pojasnil, ker so bile razprave tajne in zaupne. Na to se je zaključila seja in se bodo posvetovanja jutri nadaljevala.

Različne vesti.

Odlikovanje. Njeg. Vel. cesar je podelil poštenu podvorniku I. Urbanu v Pulju srebrni križec za zaslug.

Na veliko veselico „Tržaškega Sokola“. ki se bode vršila prihodnjo nedeljo na vrtu „Mondo nuovo“, opozarjamo še posebno vse slovansko občinstvo v mestu in po deželi. Natančni program priobčimo v prihodnjem izdanju. Za danes naglašamo le, da bode sodelovalo „Slovansko pevsko društvo“, da bode javna telovadba, da se bode igralo na dobitke, da se bodo prižigali umetniški ognji, in da to pot prvičkrat nastopi domača godba pod vodstvom našega rojaka Majcena. Godba bode svirala razne slovanske komade, med temi tudi krasno sokolsko koračnico. Že z ozirom na prvi nastop te nove godbe pričakovati je vsestranske udeležbe.

Poziv! Ona služabnica-Slovenka, ki je podarila za bedne Ljubljance svoto 17 stotink, naprosena je, da se pri priložnosti oglasi v uredništvu „Edinosti“.

Občni zbor čitalnice v Dekanih se je vršil dne 2. junija. Predsednik g. Josip Piciga je prisrčno besedami pozdravil prihujoče ude, razložil jim jedrnatimi besedami namen društva in prečital jim društvena pravila. Društveni tajnik, g. Ivan Kuret, je prečital svoje poročilo o delovanju odbora v min. letu, blagajnik Iv. Mahnič pa o stanju društvenega premoženja. Iz tega poslednjega poročila je razvidno, da ima društvo v gotovini in v inventarju 123 gl. premoženja. Po tem moramo soditi, da društvo lepo napreduje v zadnjem času, kajti popred je imelo vedno-le deficit; obe poročili je zbor odobril, zajedno pa je izrekel odboru svojo najtoplejšo zahvalo na skrbi in trudu za prosvetno društva.

Predsednikom je bil izvoljen zopet prejšnji trudoljubivi predsednik, g. Josip Piciga; podpredsednikom pa gosp. župan Josip Mahnič. Potem so bili izvoljeni: Anton Bitenc tajnikom, Ivan Mahnič blagajnikom, odborniki pa: Andrej Gregorič, Josip Prinčič, Josip Toškan, Ivan Mahnič (mlinar) in Matija Gregorič.

Po dovršeni volitvi se je ves odbor zahvalil na skazanem zaupanju naglasivši, da z veseljem prevzame skrb za blagor društva, in zatrdil, da bo pošteno deloval v proevit istega. Kajti ponosen je na to, da so sedaj v društvu razumni, značajni in najveljavnejši možje vse dekanske občine. Upati je torej, da bode društvo čvrsto raslo, eye-telo in rojevalo obilnega sadu. V to pomozi Bog in sreča junaška!

Posojilnica za sežanski sodni okraj snuje se v Sežani. Piše se nam namreč od tam, da se je vršil dne 4. t. m. v poslojpu tamojšnje ljudske šole prvi shod, sklican v to svrhu od neumorno na polju slovenskega; i-sojilništva delujočega nadzornika zveze slovenskih posojilnic, gosp. Iv. Lapajne ta, ravnatelja meščanske šole na Krškem. V jako poljudnem govoru razjašnjeval je ta gospod udeležencem shoda pomen, ustroj in potrebo okrajnih posojilnic ter priporočal, da se ustanovi za sežanski sodni okraj posojilnica z neomejenim poroštvom. Krepko je podpiral izvajanja gosp. predavatelja, in posebno predlog, da se osnuje posojilnica na podlagi neomejenega porošstva, gosp. odvetnik dr. Gustav Gregorin, ki je dokazoval, da ni nikake nevarnosti v neomejenem poroštvu, kakor si to nekateri domišljujejo ter da nas sploh skušnja uči, da dosedaj na Slovenskem ni še nobena posojilnica z neomejenim poroštvom propala.

Po daljši, čez dve uri trajajoči debati, katere se je udeležil med drugimi gospod sodnik Fran Dukič, pristopilo je 16 zadržnikov, sprejela so se pravila kakor jih je predlagal gosp. Iv. Lapajne ter so bili vo-

ljeni v ustanovni odbor sledeči gospodje: predsednikom gospod sodnik Fran Dukič in odborniki gospod dr. Josip Ostertag, sodni pristav Josip Platzer, odvetnik dr. Gustav Gregorin, okrajni solski nadzornik Matko Kante, posestnik Avgust Praprotnik in učitelj Anton Brgine.

Imena voljenih so nam porok, da v kratkem začne v Sežani delovanje svoje prepotrebne posojilnice v materialno in narodno korist vsega okraja. Nadejamo se pa tudi, da vspešno delovanje te posojilnice prepriča kmalo i one, ki so sedaj iz strahu in nezaupnosti ostali na strani.

Za poulično razsvetljavo. Mestna občina postavi v ulici S. Cilino pri sv. Ivann dve novi poulični svetiljki. To delo bode stalo 106 gl. 56 nvč., plin pa 46 gl. 88 nč na leto.

Kužne bolezni v Trstu. Minoli teden se je zdravstveno stanje v tržaški pokrajini nekoliko izboljšalo. Prijavljenih bilo je namreč le 37 slučajev nalezljivih bolezni, v tem ko je bilo v prejšnjem tednu 53 takih slučajev. Obbolelo je v dōbi od 25. maja do 1. t. m. 5 oseb za osepnice, 3 za škrlatico, 2 za legar in 37 za dāvice. Od teh bolnikov umrli so le 4 za dāvico.

K tragediji na „Skali santi“. Našemu poročilu o tej grozni tragediji dodajemo tu še nekoliko podatkov. Morilec in samomorilec Viktor Stok je bil rojen v Trstu, toda pristojen je bil v Sežano. Njegova žena Urša, rojena Golobič, je iz Tržica na Goriškem. — Njiju zakon ni bil srečen, dasi je bil Stok — kakor trde sploh — skrben oče, ki je ves zaslužek redno izročal svoji soprogi. Večni nemir doma ga je dognal na kriva in slaba pota — na pota zakonske nezvestobe in slednjič v žalostno smrt. Ko pa je žena doznala, da ji je soprog nezvest, pobegla je pred 5 dnevi z otroci vred iz stanovanja. Stoku so se odprle oči, sprevidel je ogromnost svojega greha in, zdvoimivši da bi kedaj mogel zadobiti odpuščenja, sklenil je umreti. A žrtvoval je še drugo bitje, katero je potegnil s seboj v večnost. Bog mu bodi milostljiv!

Pomilovanja vredni so nedolžni otroci, katere je tako brezsrčno zapustil njih roditelj. Najstarejše dete, fantič, ima ša-le 10 let, drugo 6½ in najmlajše, deklica, še-le 6 mesecev! Premoženja ni ostavil Stok nikakoršnega. Strašen položaj je za uboge sirote!

Poskušeni samomor. 22letna kuharica Marija Bobek iz Senožec, stanujoča v Barokovljah št. 41, si je predvčerajšnjem v Zornovi trgovini v novi ulici zavdala s karbolno kislino. Dekle je namreč pograbilo steklenico strupom in parkrat pogoltnilo tekočino, predno so ji iztrgali steklenico iz rok. Odpeljali so jo v bolnišnico. Nje stanje je nevarno. — Vzrok temu poskušnemu samomoru je baje nesrečna ljubezen. — Danes se je Mariji Bobek obrnilo mnogo na boljše.

Obustavljena preiskava. Državno pravdnishvo obustavilo je preiskavo proti hlapcu Josipu Kumarju z Vrdele, kateri je bil v zaporu, ker je bil nekoliko na sumu, da je umoril dne 12. avgusta min. leta pri sv. Ivanu Ano Hrovatin. Preiskava je dokazala, da Kumar ni kriv, zato so ga takoj stavili na svobodo.

Požar. Sinoč okolo 8. ure jelo se je kaditi iz skladišča stekla, svetilnic, ogledal in porcelana tvrdke Zennaro & Gentili v ulici delle Aque št. 3. Dim je postajal od trenutka do trenutka gostejši; očividno je moral biti ogenj v skladišču, v katerem je bilo tudi mnogo slame, v kojoj je navadno povita steklenina. Ljudje so pozvali gospodarja in obvestili gasilce. V nekaj minutah bile so na mestu vse brizgaljke, kolikor jih ima Trst. Toda gasilci niso mogli takoj vstopiti v velikansko skladišče, kajti dim je bil tako gost, da ni bilo možno sopsti. Po velikanskem naporu in z nevarnostjo lastnega življenja udrli so nekateri vrli, neustrašeni gasilci v magacin, da poiščejo ognjišče požaru. Nevarnost bila je tem večja, ker so se že rušile police, na katerih je bila razvrščena steklenina. Grozno prasketanje in evenketanje, katero so provzročali curki vode, padajoči na razbeljeno steklo, in pa gosti oblaki dima, širili so neopisen strah med prebivalstvom bližnjih hiš. Mnogo ljudi je pobeglo iz hiše, v kateri je bil ogenj. Dima je bilo toliko, da so bile h kratki napolnjene vse bližnje ulice in celo do mor-

skega obrežja bilo je občutiti smrad. Vest o velikem požaru se je torej naglo razširila po vsem mestu. Na tisoče ljudi vrvelo je v ulico delle Aque in vojaški stražarji imeli so kaj opraviti, da so zadrževali naval množice. Nevarnost je bila velika tudi za bližnja skladišča, toda neumornemu naporu vrlih gasilcev se je posrečilo lokalizovati požar okolo 1 ure po popoldni, toda popolnoma pogasjen bil je ogenj še-le danes popoldne.

Ni čuda, da so bili ubogi gasilci na pol mrtvi od velikega truda v gostem dimu in strašni vročini. Dva gasilca, Suban in Ranzatta, morali so odvesti na zdrav. postajo, ker bi se bila skoro zadušila. Tudi gasilec Crillivic moral je na zdravniško postajo, ker se je bil ranil na desni roki. Štirje zdravniki in dva postreščka z zdravniške postaje hodili so do pozno v noč po raznih stanovanjih hiše, v kateri je gorelo, ter tolazili prestrašene ljudi. Sedem ženskih je omedlelo od strahu.

Požar je napravil veliko škodo, katere pa se danes ne more natančno določiti. Samo uničena ogledala so bila vredna okolo 20.000 gl., vsega blaga pa je bilo v skladišču za 30 vagonov. Zaloga pa je bila zavarovana pri družbah „Assicurazioni Generali“ in „Phoenix“.

Na pogorišče so prišli kontreadmiral Cassini, voditelj magistratnih uradov Gandusio in razni občinski svetovalci.

Dva nuni zgoreli. Dne 4. t. m. navstal je v samostanu benediktin v Rimu požar. Ogenj se je širil tako naglo, da so gasilci in orožniki komaj rešili nune. Dve njih pa je pokopalo zidovje pod svojimi ruševinami ter so ju pozneje našli popolnoma zgoreli. Vseh nun je bilo v samostanu 30. Samostan je pogorel do tal.

Novo vrsto stekla. Na drugem mestu govorimo o velikanskem požaru, kateremu pozorišče je bilo to noč skladišče steklenine itd. tvrdke Zennaro & Gentili. Prav umevno je, da se je pri veliki vročini razstopila vsa steklenina in da je popokal razbeljeni porcelan pod mrzlimi curki vode. No, bilo je pa še gorše. Ta steklenina je namreč, kakor pravi „Triester Tagblatt“ v svojem poročilu o tem požaru, menda gorela kakor da je iz smole, kajti (tako pravi modrijan), ogenj je vpopelil vsa zalogo stekla (!). Sedaj se tudi ne bodemo čudili, ako bi čuli, da je o pasjih dnevih velika vročina vpopelila tint-nike v uredništvu „Triesterice“!

Nozgodna na železnici. Iz Gradca pišejo dne 3. t. m.: Sinoč, ob 7. uri 57 min. trčil je blizo postaje Judendorf mešani vlak št. 121 v tovorni vlak št. 101. Stroj tega vlaka je močno poškodovan in dva vagona mešane vlaka sta se razbila. V mešanem vlaku bilo je kakih 300 popotnikov ter je pravo čudo, da ni bil nihče poškodovan.

Mednarodni tatovi. Večkrat smo se že bavili v našem listu s tatinsko družbo Papacosta in tovariši, torej je našim čitateljem znano, da so le-ti mednarodni lopovi kradli po raznih velikih mestih, kakor n. pr. na Dunaju, v Pragi, Gradcu itd. Zato so se državna pravdnishva raznih avstrijskih mest, katere je bila ta lopovska zadruga počastila s svojim obiskom, obrnila do Budimpeštanskih oblasti s prošnjo, da naj jim izročijo tatove, s katerimi imajo poravnati račune. Sodišče v Budimpešti pa je sklenilo, da izroči tatove še-le potem sodiščem na Dunaju, v Pragi, Gradcu itd., ko dostanejo zaslužen kazni zaradi tatvin, izvršenih na Ogerskem. Toraj bodo gospōda Papacosta, Ristič in tovariši še dokaj časa oskrbljeni brezplačnim stanovanjem in hrano.

Zasačeni beguni. Na Reki so predvčerajšnjem prijeli vsled zahtevanja Puljskih oblasti tri begune c. in kr. vojne mornarice. Ti beguni so Nikola Kovačević, Just Senac in M. Simčič. Odpravili so jih pod vojaškim spremstvom v Pulj.

Policijsko. Minolo noč ob 3¼ uri zasačili so na dvorišču Dreherjeve pivovarne 35letnega sodarja Ivana B. iz Sauerbrunn, ko je izvlekel iz globokega vodnjaka, katerega vrtajo na omejenem dvorišču, 17 dōg, katere je bil shranil tam že večerj popoldne.

Ukradene dōge so vredne 3 gl. — 20letnega mlinarja Karla Gutinana iz Lešonika so zaprli, ker je razgrajal na svojem stanovanju v ulici Donadoni št. 6, ter se nevarno grozil svoji materi. — 26letni čevljar Ivan Cergol zaspal je večerj zjutraj na trati pod gradom in med ulico Via Fornace. Ko se je prebudil, opazil je v velike svoje presenečenje, da je mu spreten tat med tem ukradel srebrno žepno uro z zlato verzičco vred, 10 gl. v gotovem denarju in pa klub, vse skup vredno okolo 49 gl. Zares drago spanje pod odprtim nebom. — Brezposelnega 17letnega mizarja Ivana Oparo iz Podgrada prijeli so stražarji na Reški cesti, ker je drzno zahteval od ljudi, katere je srečaval, da mu morajo dati milodarov. Stavili so ga sodišču na razpolago. — 17letnega Jurija Pavloviča so zaprli, ker je prosjačil po ulicah.

Loterijske številke, izžrebane 29. t. m.:
Brno 61, 70, 44, 87, 75.

Najnovejše vesti.

Dunaj 6. Cesar se je povrnil iz Gradca na Dunaj danes zjutraj ob 5. uri 15 minut.

Dunaj 6. Skupni proračun za leto 1896 kaže kosmato potrebščino 150,291.463 gl. Odšteviški pokritje 2,692.175 gl. ostane čista potrebščina 153,599.288 gl. Odšteviški zopet od te svote 49,047.140 gl. preračunjenih prebitkov dohodnine na carini, ostane 104,552.148 gl. Od te svote treba nadalje odbiti 2 odstotka, koja mora trpeti državni zaklad ogerski in ostane potem 102,461.105 gl., koje treba pokriti. Od te svote mora nositi naša polovica 71,222.774 goldinarjev, Ogerska pa 30,738.332 goldinarjev. V primeri s proračunom za leto 1895. bode prispevek naše polovice za 1,860.401 gl. več. Redne vojaške potrebščine znašajo 119,745.169 gl., izredne pa 14,889.659 gl. Vojaške potrebščine so narasle za 3,699.213 gl. Skupne potrebščine za vojno mornarico, redne in izredne, znašajo 13,481.260 gl.

„Slovansko pevsko društvo“. Ker bode naše društvo sodelovalo pri veselici „Tržaškega Sokola“, ki bode prihodnjo nedeljo na vrtu Mondo nuovo, pozivljajo se vsi izvrhujoči člani, da jutri v petek dne 7. t. m. gotovo pridejo k glavni vaji **ODBOR.**

Trgovinske branjavke.
Budimpešta. Pšenica za jesen 7.35 - 7.87
Pšenica za maj-juni 1895 7.31 do 7.36 Oves za jesen 6.07 - 6.09 Ri za jesen 6.23 6.33 Koruza za maj-juni 6.45 - 6.47 za juli-avgust 6.52 - 6.54
Pšenica nova od 75 kil. f. 7.65 - 7.70 od 79 kil. f. 7.70 - 7.75 od 80 kil. f. 7.75 - 7.80 od 81 kil. f. 7.80 - 85, od 82 kil. for. 7.85 - 7.90.
Ječmen 6.65 - 6.90; proso 6.50 - 6.55 ri nova 6.90 - 6.90.
Ponudbe pšnice srednje. Prodaja 10.000 mt. st. po 5 nč. ceneje, Vreme: dež.

Praga. Neratificirani sladkor za juni f. 18.25. nova letina 18.70.

Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in s carino vred, odpošiljatelj precej f. 29 - 29.25. Juni sept. f. 29.50 - 29.75 Concessed 29.75 - — Cvetorni 30.50 - — V glavah (sodihi) 31 - —.

Havre. Kava Santos good average za juni 96. — za oktober 98.75.

Hamburg. Santos good average za juni 76.50 september 76 - december 74.95.

Dunajska borza 6. junija.

	1895	včeraj	danes
Drjavni dolg v papirju	101.35	101.35	101.35
Avstrijska renta v shtatu	122.45	122.45	122.45
„ „ „ v krouah	101.55	101.55	101.55
Kreditne šekije	408.50	408.50	408.50
London 10 Let.	121.10	121.15	121.15
Napoleoni	9.84	9.84	9.84
20 mark	11.84	11.84	11.84
100 italj. lir	45.90	45.90	45.90

Zdravljenje krvi
Čaj „Tisočerni cvet“ (Millefiori). Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, če poča v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidam. Jaden omot za ozdravljenje, stoji 50 nč. tor so dobiva v odlikovani lekarni **PRAXMAREN „Ai due Mori“ Trst, veliki trg.**

Tinct.: Stomach: comp.
Svetege Jakoba želodečne kapljice.
Skor več let skušano domače zdravilo, ki pospešuje prebavil in tek povečuje itd. Steklenica 60 nč. in 1 gl. 20 nč. Kakor domače živocokrepčujoče sredstvo prvo vrste, čiazal se je skozi večletno rabo dra. Liebera živocokrepčujoči eliksir (Tinct. chinæ nervotica comp.) — Vastovna znamenka + in sidro — steklenice po gl. 1, 2 in 3-50. Po liebnikih in uradnih predpisih pripravljanih v lekarni M. Fanta v Pragu (glavna zaloga): Lekarna Serravallo v Trstu; dalje: lekarna I. Zanetti v Trstu; stara c. kr. vojaška lekarna na Dunaju, Stefaniplatz, kakor tudi v drugih lekarnah.

Srečke za zidanje cerkve ob jubileju cesarjevem po 1 gl. **zadnji mesec**

Glavni dobitek: **30.000 goldinarjev** vreden

Srečke priporočajo: „Il Mercurio“, Girolamo Morpurgo, Mandel & Comp.